

نام و نام خانوادگی:	باسمه تعالی	تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۱۵
دبیرستان:	اداره آموزش و پرورش ناحیه /شهرستان.....	مدت امتحان: ۱۱۰ دقیقه
شماره کلاس:	مؤسسه فرهنگی آموزشی امام حسین علیه السلام	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح
پایه یازدهم علوم تجربی	امتحان فیزیک ۲ نیمسال اول (دی ۱۴۰۳)	تعداد صفحه: ۳

ردیف	توجه : سؤالات پاسخ برگ دارد	استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذ و درصد) مجاز می باشد.	بارم						
۱	عبارات درست و نادرست را معین کنید . الف) بار الکتریکی یک جسم می تواند مقداری برابر $C \times 10^{-19} \times 3/2$ داشته باشد. (درست - نادرست) ب) اگر طول یک سیم را زیاد کنیم، مقاومت ویژه آن نیز افزایش می یابد. (درست - نادرست) پ) سرعت سوق از مرتبه $\frac{m}{s} 10^{+6}$ است. (درست - نادرست) ت) مواد نیمرسانا با افزایش دما، مقاومتشان کاهش می یابد. (درست - نادرست)		۱						
۲	در هر یک از موارد زیر ، گزینه مناسب را از داخل پرانتز انتخاب نموده و در پاسخ برگ بنویسید . الف) طبق اصل (پایداری - کوانتیده بودن) بار، بار الکتریکی در یک جسم باردار مضرب درستی از بار (بنیادی - آزمون) است . ب) در نقطه ای بین دو ذره باردار (غیرهمنام - همنام) و نزدیک به بار (کوچکتر - بزرگتر) نقطه ای یافت می شود که در آن میدان الکتریکی برآیند، صفر می شود . پ) با حرکت بار (منفی - مثبت) در جهت خطوط میدان الکتریکی انرژی پتانسیل الکتریکی کاهش می یابد. ت) حضور دی الکتریک در خازن باعث (افزایش - کاهش) حداکثر ولتاژ قابل تحمل خازن می شود. ث) جهت قراردادی جریان درون یک رسانا، در (جهت - خلاف جهت) سرعت سوق الکترون ها و در (جهت - خلاف جهت) میدان الکتریکی درون رسانا است. ج) از (آمپرسنج - رنوستا) برای تنظیم و کنترل جریان در مدارهای الکتریکی استفاده می شود. چ) واحد نیروی محرکه الکتریکی (نیوتن - ولت) نمی باشد.		۲						
۳	به صورت جداگانه یک بار میله شیشه ای را با پارچه ابریشمی و بار دیگر یک برگه کاغذی را با پارچه کتان مالش می دهیم. الف) پارچه کتان الکترون (جذب می کند - از دست می دهد). ب) میله شیشه ای و برگه کاغذ یکدیگر را (جذب - دفع) می کنند. پ) اگر میله شیشه ای را به یک الکتروسکوپ با بار مثبت نزدیک کنیم، فاصله ورقه های الکتروسکوپ (بیشتر - کمتر) می شود. ت) برابری اندازه بار کاغذ و پارچه کتان پس از مالش به یکدیگر بیانی از اصل (پایداری - کوانتیده بودن) بار الکتریکی است.	<table border="1"> <tr> <td>انتهای مثبت سری</td> </tr> <tr> <td>شیشه</td> </tr> <tr> <td>ابریشم</td> </tr> <tr> <td>کاغذ</td> </tr> <tr> <td>پارچه کتان</td> </tr> <tr> <td>انتهای منفی سری</td> </tr> </table>	انتهای مثبت سری	شیشه	ابریشم	کاغذ	پارچه کتان	انتهای منفی سری	۱
انتهای مثبت سری									
شیشه									
ابریشم									
کاغذ									
پارچه کتان									
انتهای منفی سری									

هر عبارت از جدول A فقط به یک مورد از عبارتهای جدول B ارتباط دارد، عبارات مرتبط را در پاسخ برگ بنویسید.

B		A	
۱	الکتروسکوپ	الف	وسیله ای برای اندازه گیری نیروی الکتریکی بین بارها
۲	اهم	ب	بار اضافی یک رسانای منزوی روی سطح خارجی آن توزیع می شود
۳	ولت	پ	ولت بر آمپر
۴	مولد واندوگراف	ت	یکای بار الکتریکی
۵	قفس فارادی	ث	با استفاده از تسمه ای متحرک، بار الکتریکی را بر روی یک کلاهک توخالی فلزی جمع می کند
۶	آمپرساعت	ج	رنگ پاشی الکتروستاتیکی
۷	القای بار الکتریکی	چ	باردار بودن یک جسم و نوع بار آن را می توانیم به کمک این وسیله تعیین کنیم.
۸	ترازوی پیچشی کولن	ح	ژول بر کولن

سه ذره باردار مطابق شکل در سه رأس مربعی به ضلع 3cm قرار دارند. $(k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N.m}^2}{\text{C}^2})$

الف) نیروی خالص وارد بر بار q_3 را بر حسب بردارهای یکه \vec{i} و \vec{j} بنویسید.

ب) اندازه نیروی خالص وارد بر بار q_3 چند نیوتن است؟

$q_1 = -8\mu\text{C}$

$q_2 = 6\mu\text{C}$

$q_3 = 2\mu\text{C}$

در شکل مقابل مقدار q برابر با 16nC و فاصله هر بار تا مرکز شش ضلعی منتظم 4cm است

جهت و اندازه میدان الکتریکی برآیند در مرکز شکل چند نیوتن بر کولن است؟

$(k = 9 \times 10^9 \frac{\text{N.m}^2}{\text{C}^2})$

$q_1 = +q$

$q_2 = -q$

$q_3 = +2q$

$q_4 = -q$

$q_5 = +q$

$q_6 = -q$

ذره بارداری به جرم 20 میلی گرم در میدان یکنواختی که جهت آن رو به بالا و بزرگی آن $\frac{400}{\text{C}} \text{N}$ است به صورت معلق قرار گرفته است. نوع و اندازه بار این ذره را معین کنید. $(g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2})$

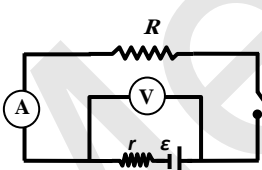
مطابق شکل بار الکتریکی $q = -5\mu\text{C}$ درون میدان الکتریکی یکنواختی که اندازه آن $E = 800 \frac{\text{N}}{\text{C}}$ است، از نقطه A با پتانسیل

الکتریکی 50 ولت به نقطه B با پتانسیل 90 ولت منتقل می شود.

الف) جهت خطوط میدان الکتریکی به کدام سمت است؟ چرا؟

ب) تغییر انرژی پتانسیل الکتریکی و کار میدان الکتریکی در این جابه جایی هر کدام چند ژول می باشند؟

پ) فاصله A تا B چند سانتیمتر است؟

۱/۲۵	برای هر یک از جاهای خالی عبارت های مناسب را در پاسخ برگ بنویسید . خازنی را پس از شارژ شدن از دو سر باتری جدا نموده و سپس مساحت هر یک از صفحات آن را کم می کنیم . • با توجه به فرمول (الف) ظرفیت خازن (ب) می یابد. • از آنجا که خازن از باتری جدا شده (پ) خازن ثابت می ماند . • با توجه به فرمول (ت) میدان بین صفحات خازن (ث) می یابد.	۹
۱/۵	مساحت هر یک از صفحه های یک خازن 4cm^2 است . بین آن ها را عایقی با ضخامت 3mm پر کرده است . الف) اگر ظرفیت این خازن $2/4$ پیکوفاراد باشد ، مقدار ثابت دی الکتریک را محاسبه کنید ؟ $(\epsilon_0 = 9 \times 10^{-12} \frac{C^2}{N.m^2})$ ب) اگر این خازن را به اختلاف پتانسیل 20 ولت متصل کنیم، چند ژول انرژی در آن ذخیره می شود ؟	۱۰
۱	آزمایشی طراحی کنید و به کمک آن نشان دهید تراکم بار در نقاط نوک تیز سطح جسم رسانای باردار از نقاط دیگر آن بیشتر است.	۱۱
۱	اگر از سطح مقطع یک سیم در مدت 4 میلی ثانیه تعداد 15×10^{16} الکترون بگذرد ، جریان الکتریکی متوسط عبوری از سیم در این مدت چند آمپر است ؟ $(e = 1/6 \times 10^{-19} \text{C})$	۱۲
۱/۵	نمودار اختلاف پتانسیل دو سر یک سیم به جریان عبوری از آن مطابق شکل مقابل است. الف) مقاومت این سیم چند اهم است؟ ب) اگر طول این سیم 12cm و شعاع مقطع آن $0/2\text{mm}$ باشد. مقاومت ویژه آن چند اهم متر است ؟ $(\pi = 3)$	۱۳
۰/۲۵	در یک آزمایش مداری مطابق شکل بسته می شود. هنگامی که کلید قطع است ، ولت سنج عدد 12 ولت را نشان می دهد و زمانی که کلید وصل می شود مقداری که توسط ولت سنج و آمپرسنج خوانده می شود به ترتیب 10 ولت و 4 آمپر است . مقاومت درونی این باتری چند اهم است ؟	۱۴
« پیروز و عاقبت به خیر باشید »		

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۱۵	پایه: یازدهم رشته: علوم تجربی	دبیرستان های متوسطه دوره دوم امام حسین (ع)	راهنمای تصحیح امتحان درس فیزیک ۲ پایانی نوبت اول - دیماه سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴	
بارم	همکاران گرامی لطفاً برای پاسخ های صحیح دیگر نمره لازم در نظر گرفته شود.			ردیف
۱	الف: درست ب: نادرست پ: نادرست ت: درست (هر مورد ۰/۲۵)			۱
۲	الف: کوانتیده بودن بنیادی ب: همانم کوچکتر پ: مثبت ت: افزایش ث: خلاف جهت جهت ج: رئوستا چ: نیوتن (هر مورد ۰/۲۵)			۲
۱	الف: جذب می کند ب: دفع پ: بیشتر ت: پایداری (هر مورد ۰/۲۵)			۳
۲	الف: ۸ ب: ۵ پ: ۲ ت: ۶ ث: ۴ ج: ۷ چ: ۱ ح: ۳ (هر مورد ۰/۲۵)			۴
۲	$F_{r1} = \frac{k \cdot q_1 \cdot q_2 }{r^2} \quad (0/25) \Rightarrow F_{r1} = \frac{9 \times 10^9 \times 8 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^{-6}}{9 \times 10^{-4}} = 160 \text{ N} \quad (0/25) \quad \text{الف}$ $F_{r2} = \frac{k \cdot q_2 \cdot q_3 }{r^2} \quad (0/25) \Rightarrow F_{r2} = \frac{9 \times 10^9 \times 6 \times 10^{-6} \times 2 \times 10^{-6}}{9 \times 10^{-4}} = 120 \text{ N} \quad (0/25)$ $\vec{F}_T = -120 \text{ N} \vec{i} + 160 \text{ N} \vec{j} \quad (0/5)$ $F_T = \sqrt{(-120)^2 + (160)^2} = 200 \text{ N} \quad (0/5) \quad \text{ب}$			۵
۱/۲۵	میدان برآیند برای بارهای q_1 و q_2 و q_4 و q_5 صفر می شود. (۰/۲۵) $\vec{E}_T = \vec{E}_r + \vec{E}_p \quad (0/25) \Rightarrow E_T = 3 \times \frac{k \cdot q }{r^2} \quad (0/25) \Rightarrow$ $E_T = 3 \times \frac{9 \times 10^9 \times 16 \times 10^{-9}}{16 \times 10^{-4}} = 27 \times 10^2 \frac{\text{N}}{\text{C}} \quad (0/25)$ جهت میدان برآیند به سمت چپ می شود. (۰/۲۵)			۶
۱/۲۵	$E q = m \cdot g \quad (0/25) \Rightarrow 400 \times q = 20 \times 10^{-6} \times 10 \quad (0/5) \Rightarrow$ $ q = \frac{2 \times 10^{-7}}{400} = 5 \times 10^{-9} \text{ C} \quad (0/25)$ نوع بار مثبت می باشد. (۰/۲۵)			۷

۰/۷۵	الف) جهت خطوط به سمت راست است (۰/۲۵) چون در جهت خطوط میدان پتانسیل الکتریکی کاهش یافته و پتانسیل A از B کمتر است. (۰/۵)	
۱	$\Delta U_E = q \cdot \Delta V \quad (۰/۲۵) \Rightarrow \Delta U_E = -۵ \times ۱۰^{-۶} \times (۹۰ - ۵۰) \quad (۰/۲۵) \Rightarrow$ $\Delta U_E = -۲ \times ۱۰^{-۶} \text{ J} \quad (۰/۲۵) \quad W_E = -\Delta U_E = +۲ \times ۱۰^{-۶} \text{ J} \quad (۰/۲۵)$	۸ (ب)
۰/۷۵	$ \Delta V = E \cdot d \quad (۰/۲۵) \Rightarrow ۴۰ = ۸۰۰ \times d \quad (۰/۲۵) \Rightarrow d = ۵ \text{ cm} \quad (۰/۲۵)$	۹ (ب)
۱/۲۵	الف) $C = \frac{k \cdot \epsilon_0 \cdot A}{d}$ (ب) کاهش (پ) بار (ت) $E = \frac{V}{d}$ (ث) افزایش (هر مورد ۰/۲۵)	۹
۱/۵	$C = \frac{k \cdot \epsilon_0 \cdot A}{d} \quad (۰/۲۵) \quad ۲/۴ \times ۱۰^{-۱۲} = \frac{k \times ۹ \times ۱۰^{-۱۲} \times ۴ \times ۱۰^{-۴}}{۳ \times ۱۰^{-۲}} \quad (۰/۵) \quad k = ۲ \quad (۰/۲۵)$ $U = \frac{1}{2} C \cdot V^2 \quad (۰/۲۵) \quad U = \frac{1}{2} \times ۲/۴ \times ۱۰^{-۱۲} \times ۴۰۰ = ۴/۸ \times ۱۰^{-۱۰} \text{ J} \quad (۰/۲۵)$	۱۰ (الف) (ب)
۱	شرح آزمایش صفحه ۲۶ کتاب درسی (و یا هر آزمایش صحیح و مرتبط دیگر)	۱۱
۱	$\Delta q = n \cdot e \quad (۰/۲۵) \quad \Delta q = ۱۵ \times ۱۰^{۱۶} \times ۱/۶ \times ۱۰^{-۱۹} = ۲۴ \times ۱۰^{-۳} \text{ C} \quad (۰/۲۵)$ $I = \frac{\Delta q}{\Delta t} \quad (۰/۲۵) \quad I = \frac{\Delta q}{\Delta t} = \frac{۲۴ \times ۱۰^{-۳}}{۴ \times ۱۰^{-۳}} = ۶ \text{ A} \quad (۰/۲۵)$	۱۲
۰/۵	$R = \frac{V}{I} \quad (۰/۲۵) \quad R = \frac{۱/۸}{۳} = ۰/۶ \text{ A} \quad (۰/۲۵)$	۱۳ (الف)
۱	$R = \frac{\rho \cdot L}{A} = \frac{\rho \cdot L}{\pi \cdot r^2} \quad (۰/۲۵) \quad ۰/۶ = \frac{\rho \times ۱/۲}{۳ \times ۴ \times ۱۰^{-۸}} \quad (۰/۵) \quad \rho = ۶ \times ۱۰^{-۸} \Omega \cdot \text{m} \quad (۰/۲۵)$	۱۳ (ب)
۰/۷۵	$\epsilon = ۱۲ \text{ V} \quad (۰/۲۵)$ $V = \epsilon - Ir \quad (۰/۲۵) \quad ۱۰ = ۱۲ - ۴r \Rightarrow r = ۰/۵ \Omega \quad (۰/۲۵)$	۱۴